

Motion till riksdagen 2016/17:631

av **Berit Högman m.fl. (S)**

Fördelningspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten att stärka trygghetssystemen inom arbetslivet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten till ytterligare åtgärder för att förbättra pensionärernas ekonomiska situation och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av fler åtgärder för en jämställd arbetsmarknad och lika lön oavsett kön och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att Sverige ska bli ett bättre land att leva i krävs en effektiv fördelningspolitik och ett välfärdssystem som alla människor kan ta del utav. Den klassiska meningen ”Av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov” är grundläggande för den svenska modellen. Forskning har i flera fall slagit fast att jämlikhet lönar sig för alla i samhället och inte bara för dem som har det sämst. Den inriktningen har gjort att Sverige ligger bra till i internationella jämförelser som i exempelvis världens bästa länder att leva i.

Politikens inriktning måste vara att göra det möjligt för alla medborgare att uppfylla sina drömmar. Då behövs förutom satsningar på exempelvis utbildning och företagande ett rättssäkert och pålitligt trygghetssystem. Sverige är idag ett fantastiskt land. Men all den potential som finns i vårt land kommer inte till sin rätt. Alltför många är arbetslösa och klyftorna i samhället håller människor tillbaka. Ett som är klart är att den tidigare regeringens tro på att på skattesänkningar att låta arbetslösa och sjuka leva i fattigdom inte gjorde Sverige till ett bättre land att leva i. Inte heller löste den problematiken med hög arbetslöshet och ökade klyftor.

Arbetslivet

Det är genom den svenska modellen Sverige har blivit framgångsrikt. En trygg a-kassa har lett till en flexibel arbetsmarknad där människor vågat byta arbete utan att riskera att hamna i ekonomisk knipa. Tillsammans med fördelaktigt utbildningssystem bidrar trygghetssystemen till att ge människor möjligheter till att skola om sig eller bara byta arbete. Något som är positivt i en allt mer föränderlig värld där bland annat ny teknik både skapar jobb och gör att andra jobb försvinner.

Sjukförsäkringen fyller en viktig funktion för arbetslivet och för personer som drabbas av kort eller långvarig sjukdom. Tanken måste alltid vara att alla som blir sjuka ska återgå till arbetet. Den tidigare regeringen trodde på att fattigdom skulle göra att människor snabbare blir friska. En helt felaktig tanke och det är bra att regeringen nu har förbättrat villkoren för denna grupp. Samtidigt kan arbetslöshet och sjukdom aldrig i sig vara något politiken kan vara nöjd med. Till år 2020 ska Sverige öka antalet personer som arbetar och antalet arbetade timmar i ekonomin så mycket att vi når lägst arbetslöshet i EU. Regeringen har presenterat åtgärder för att få stopp på de ökande sjuktalen och investera i fler jobb. En mycket bra inriktning, men samtidigt står många långt ifrån arbetsmarknaden och regeringen bör fortsätta komma med fler förslag för att vända utvecklingen. För med fler jobb får vi också råd med en välfärd att vara stolta över.

Pensionärerna

PRO beskriver att det år 2014 fanns 225 000 pensionärer med en disponibel inkomst lägre än 11 100 kronor per månad, vilket är EU:s gräns för låg ekonomisk standard eller relativ fattigdom. En majoritet var kvinnor. Samtidigt är det många som har inkomster strax över fattigdomsgränsen, men som har behov av grundskyddet i pensionssystemet. Nära 790 000 fick garantipension 2014 varav 630 000 var kvinnor. Mer än hälften av kvinnorna är beroende av garantipension, helt eller delvis. Det är inte värdigt Sverige att pensionärer lever under fattigdomsgränsen. Här behövs flera åtgärder, både för de personer som har pension idag och åtgärder för att förhindra att samma situation uppkommer i framtiden.

Regeringen har under de senaste två åren lagt fram flera förslag som efter 2014 gjort det bättre för pensionärerna. Det handlar om skattesänkningar för de pensionärer som haft det sämst ställt, höjning av bostadstillägget och förstärkningar inom äldreomsorg och öppenvård, men också andra reformer som har varit bra för ett mer jämlikt samhälle. Även om regeringen har gjort mycket finns det mer att göra och därför bör regeringen fortsätta stärka pensionärerna och framför allt de som har det allra sämst. Storleken på pensionen är kopplat till flera olika faktorer, bland annat hur många som jobbar. Sambandet är enkelt, ju fler som jobbar, desto mer pengar kommer in i pensionssystemet, och desto mer kan betalas ut. Därför krävs att regeringen fortsätter att utveckla sin politik för fler i arbete.

Konsekvenserna av dålig ekonomi får konsekvenser även i det sociala. Bland annat ser PRO att en ekonomiskt svår situation kan leda till bland annat sämre hälsa och missnöje med livet genom att människor inte kan nå upp till samma levnadsstandard som andra. För att lyfta de lägsta pensionerna över fattigdomsgränsen behövs därför åtgärder inom många områden, som kan leda till förändring på såväl kort som lång sikt.

Att det oftast är kvinnor som har lägst pension beror på skillnaderna i lön på arbetsmarknaden. Kvinnor har fortfarande sämre lön än män. Sedan att de ofta arbetar mer deltid, tar ut längre föräldraledighet och har högre sjukfrånvaro innebär att inkomsterna sjunker ytterligare i förhållande till männens. För det första måste det till krafttag från arbetsmarknadens parter att lika lön för lika arbete ska gälla båda könen. Det är inte rimligt att kvinnor fortfarande tjänar 80 procent av männens lön. Regeringen bör noga följa utvecklingen och arbeta för att sluta klyftan mellan män och kvinnor. På samma sätt bör regeringen se över åtgärder för att arbetsmiljön på arbetsplatserna håller hög standard för att göra det möjligt för fler att arbeta fram till 65 år.

Berit Högman (S)

Jonas Gunnarsson (S)

Mikael Dahlgvist (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Gunilla Svantorp (S)